

«Արմենիա Ինշուրան» ԱՄՊԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից
ծանոթագրություններ
2021թ. Դեկտեմբերի 31

1. Ներածություն

(ա) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետմեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության դեկավարության գնահատականը:

(բ) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

Ընկերությունը հիմնադրվել է որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 2004թ-ին Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունն ունի Հայաստանի Հանրապետությունում ոչ կյանքի ապահովագրության 11 դասերով գործունեության իրականացման լիցենզիա: Ընկերության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Վարդանանց 16 1/1:

Ընկերությունն մասնաճյուղ չունի:

Ընկերության մայր կազմակերպությունն է հանդիսանում «Ռեզիոն ֆինանսական արդյունաբերական կորպորացիա» ՓԲԸ-ն:

2. Պատրաստման հիմունքներ

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

ՖՀՄՍ 15 «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ»

Այս ֆինանսական հաշվետվություններում կիրառվել են ՖՀՄՍ 15 «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտի պահանջները: Ընկերությունն օգտվել է ՖՀՄՍ 4 «Ապահովագրության պայմանագրեր» ստանդարտով նախատեսված ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը կիրառելուց ժամանակավոր ազատումից և նախկինում չի կիրառել ՖՀՄՍ 9-ի որևէ տարբերակ, ներառյալ՝ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախատեսված ֆինանսական պարտավորությունների գծով շահույթի կամ վնասի ներկայացման պահանջները նախքան 2018թ. հունվարի 1-սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Ընկերությունը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 9-ն ամբողջական առումով 2021թ. հունվարի 1-ից:

2.2 Չափման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Ընկերության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ,

գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն սպազա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

ՖՀՄՍ 4-ի համաձայն՝ ապահովագրողի գործունեությունն առավելապես կապված է ապահովագրության հետ միայն այն դեպքում, երբ

- (ա) ՖՀՄՍ 4-ի գործողության ոլորտում գտնվող պայմանագրերից առաջացող նրա պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը, որը ներառում է ավանդային բաղադրիչները կամ ապահովագրության պայմանագրից տարանջատված պարունակվող ածանցյալ գործիքները, էական է ի համեմատություն ապահովագրողի բոլոր ֆինանսական պարտավորությունների ընդհանուր արժեքից, և
- (բ) ապահովագրության հետ կապված պարտավորությունների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքի և բոլոր պարտավորությունների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքի տոկոսային հարաբերակցությունը՝
 - (i) գերազանցում է 90 տոկոսը, կամ
 - (ii) պակաս է 90 տոկոսից կամ հավասար է 90 տոկոսի, սակայն գերազանցում է 80 տոկոսը, և ապահովագրողը չի իրականացնում ապահովագրության հետ առնչություն չունեցող նշանակալի գործունեություն:

ՖՀՄՍ 4-ի համաձայն՝ ապահովագրողի գործունեության հետ կապված պարտավորությունները ներառում են.

- (ա) ՖՀՄՍ 4-ի գործողության ոլորտում գտնվող պայմանագրերից առաջացող պարտավորությունները,
- (բ) ածանցյալ գործիք չհանդիսացող պարտավորությունները ներդրումային պայմանագրերի գծով, որոնք չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով՝ կիրառելով ՀՀՄՍ 39-ը և
- (գ) պարտավարությունները, որոնք առաջանում է ապահովագրողի կողմից (ա) և (բ) կետերում նշված պայմանագրերը կնքելիս կամ այդ պայմանագրերով նախատեսված պարտավորությունները կատարելիս: Այսպիսի պարտավորությունների օրինակները ներառում են ռիսկերի նվազեցման համար օգտագործվող ածանցյալ գործիքները, որոնք առաջանում են նշված պայմանագրերի կամ այդ պայմանագրերն ապահովող ակտիվների հետ կապված, համապատասխան հարկային պարտավորությունները, մասնավորապես, նշված պայմանագրերից առաջացող պարտավորությունների հետ կապված հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկային պարտավորությունները, թողարկված պարտքային գործիքները, որոնք ներառված են ապահովագրողի նորմատիվային կապիտալում, ապահովագրական գործունեությունում ներգրավված աշխատակիցների աշխատավարձի և այլ հատուցումների գծով պարտավորությունները:

Ընկերությունը ներգրավված չէ ապահովագրության հետ առնչություն չունեցող այնպիսի նշանակալի գործունեությունում, որից կարող է ստանալ եկամուտ կամ որի հետ կապված կարող

է կրել ծախսեր: Ընկերության նկատմամբ կիրառելի են ապահովագրողներին վերաբերող բոլոր օրենսդրական պահանջները, և ապահովագրական ռիսկն այն դիտարկում է որպես իր հիմնական բիզնես ռիսկը:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Ընկերությունը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 15-ը 2018թ. հունվարի 1-ից:

ՖՀՄՍ 15 «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ»

ՖՀՄՍ 15 ստանդարտը սահմանում է համապարփակ հիմունքներ, որոշելու համար, թե որ հանգամանքներում, ինչ չափով և երբ պետք է ճանաչվի հասույթը: Ստանդարտը փոխարինել է ՀՀՄՍ 18 «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11 «Կառուցման պայմանագրեր» և հարակից մեկնաբանությունները:

Ընկերությունը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 15-ը 2018թ. հունվարի 1-ից հետոնքաց, համաձայն ՀՀՄՍ 8-ի՝ առանց պրակտիկ բնույթի պարզեցումներից օգտվելու: ՖՀՄՍ 15-ի կիրառումն ազդեցություն չի ունեցել Ընկերության հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամտի ճանաչման ժամկետների և գումարների վրա:

Ապահովագրության պայմանագրեր

(i) Պայմանագրերի դասակարգում

Ապահովագրության պայմանագիրն այն պայմանագիրն է, համաձայն որի Ընկերությունը պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին կամ այլ շահառուին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի կամ այլ շահառուի վրա: Ապահովագրական ռիսկը չի ներառում ֆինանսական ռիսկը: Ֆինանսական ռիսկը հետևյալ նշվածներից մեկի կամ մի քանիսի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է՝ տոկոսադրույք, արժեթղթի գին, ապրանքի գին, արտարժույթի փոխարժեք, գների կամ դրույքների ինդեքս, վարկանիշ կամ վարկային ինդեքս կամ այլ փոփոխական՝ պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում, այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին: Ապահովագրության պայմանագրերը կարող են փոխանցել նաև որոշ ֆինանսական ռիսկ: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը կարող է Ընկերության կողմից նշանակալի հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ: Պայմանագիրը, որը դասվում է որպես ապահովագրության պայմանագիր, շարունակում է գործել որպես ապահովագրության պայմանագիր, մինչև բոլոր իրավունքների և պարտականությունների մարվելը, կամ դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետի լրանալը: Պայմանագրերը, որոնց համաձայն Ընկերությանն ապահովադրից փոխանցվող ռիսկը նշանակալի չէ, դասվում են որպես ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Պայմանագրերի ճանաչում և չափում

Ապահովագրավճարներ

Ապահովագրավճարները բացահայտվում են առանց դադարեցումների, համախառն հիմունքով՝ ներառելով միջնորդներին վճարվելիք կոմիսիոն վճարները և բացառելով ապահովագրավճարների գծով հարկերը և տուրքերը: Ստացված ապահովագրավճարների վաստակած մասը ճանաչվում է որպես հասույթ: Ընկերությունն ապահովագրավճարները վաստակում է ռիսկն իր վրա վերցնելու ամսաթվից, փոխհատուցման ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ կիրառելով համամասնական մեթոդն օրական կտրվածքով: Արտաքին վերաապահովագրության ապահովագրավճարները ճանաչվում են որպես ծախս՝ կիրառելով համամասնական մեթոդն օրական կտրվածքով: Արտաքին վերաապահովագրության ապահովագրավճարների այն մասը, որը չի ճանաչվում որպես ծախս, հաշվառվում է որպես կանխավճար:

Ապահովագրության պայմանագրերի դադարեցումը

Ապահովագրության պայմանագիրը դադարեցվում է, եթե գոյություն ունի անկողմնակալ վկայություն, որ ապահովադիրը չի ցանկանում կամ ի վիճակի չէ շարունակել ապահովագրության պայմանագրով նախատեսված ապահովագրավճարների վճարումը: Այդ իսկ պատճառով, չեղյալ են հայտարարվում հիմնականում ապահովագրության այն պայմանագրերը, որոնցով նախատեսված ապահովագրավճարները վճարվում են մասնաբաժիններով ապահովագրության պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստն իրենից ներկայացնում է համախառն ապահովագրավճարների այն մասը, որն ակնկալվում է վաստակել հաջորդ կամ հետագա ֆինանսական տարիներում: Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը հաշվարկվում է առանձին յուրաքանչյուր ապահովագրության պայմանագրի համար՝ օգտագործելով համամասնական մեթոդն օրական կտրվածքով:

Պահանջներ

Չուտ պահանջները ներառում են ֆինանսական տարվա ընթացքում վճարված հատուցումները՝ չվճարված պահանջների գծով պահուստի շարժի հետ մեկտեղ: Չվճարված պահանջները ներառում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առաջացած, սակայն չվճարված բոլոր պահանջների կարգավորման համար գնահատված ամբողջ ծախսի գծով պահուստները, լինեն դրանք ներկայացված, թե՛ ոչ, ինչպես նաև հարակից պահանջների կարգավորման համար պահանջվող արտաքին ծախսերի գծով պահուստները:

Չվճարված պահանջները գնահատելու համար ուսումնասիրվում են առանձին պահանջները և ձևավորվում են պահուստներ տեղի ունեցած, սակայն դեռ չներկայացված պահանջների գծով, ներքին և արտաքին կանխատեսելի դեպքերի հետևանքները, այդ թվում՝ պահանջների կարգավորման արտաքին ծախսերը, օրենսդրության փոփոխությունները, նախկին փորձը և միտումները: Չվճարված պահանջների գծով պահուստները չեն գեղջվում:

Վերաապահովագրության և սուբրոգացիայի գծով ակնկալվող վերականգնումները ճանաչվում են առանձին՝ որպես ակտիվներ: Վերաապահովագրության և սուբրոգացիայի գծով վերականգնումների գնահատման համար կիրառվում է չվճարված պահանջների գնահատման համար օգտագործվող մեթոդը:

Նախորդ տարիներին ձևավորված պահանջների գծով պահուստների գումարների ճշգրտումներն արտացոլվում են այն ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում, որի ընթացքում կատարվել են ճշգրտումները, և բացահայտվում են առանձին, էական լինելու դեպքում: Կիրառվող մեթոդները և կատարված գնահատումները վերանայվում են կանոնավոր հիմունքով:

(iii) Վերապահովագրություն

Բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունը կիրառում է վերապահովագրությունը՝ ռիսկերի մի մասը վերապահովագրողներին փոխանցելու միջոցով իր հնարավոր զուտ վնասը սահմանափակելու համար: Վերապահովագրության համաձայնագրերը չեն ազատում Ընկերությանն ապահովադիրների հանդեպ հանձն առած իր պարտականություններից:

Փոխանցված ապահովագրավճարները և փոխհատուցված օգուտները ներկայացվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ համախառն հիմունքով:

Վերապահովագրության գծով ակտիվները ներառում են փոխանցված ապահովագրական պարտավորությունների դիմաց վերապահովագրական ընկերություններից ստացվելիք գումարները: Վերապահովագրությունից ստացվելիք գումարները գնահատվում են այն նույն մեթոդով, որը կիրառվում է չվճարված պահանջների պահուստի կամ վերապահովագրության պայմանագրի հետ կապված կարգավորված պահանջների գնահատման համար:

Ստանձնած վերապահովագրության գծով ապահովագրավճարները ճանաչվում են որպես հասույթ և հաշվառվում են այնպես, ինչպես կհաշվառվեին, եթե վերապահովագրությունը համարվեր ուղղակի գործունեություն՝ հաշվի առնելով վերապահովագրվող բիզնեսի ծառայությունների դասակարգումը:

Վերապահովագրության պայմանագրերի շրջանակներում փոխհատուցման ենթակա գումարները գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Այս ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ Ընկերությունը կարող է չստանալ իրեն հասանելիք բոլոր գումարները՝ որպես վերապահովագրական ակտիվի սկզբնապես ճանաչումից հետո տեղի ունեցած դեպքի արդյունք, և այդ դեպքն արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն ունի այն գումարների վրա, որոնք Ընկերությունը կստանա վերապահովագրողից: Որպես վերապահովագրության գծով ակտիվներ հաշվառվում են միայն այն պայմանագրերի գծով իրավունքները, որոնք նախատեսում են նշանակալի ապահովագրական ռիսկի փոխանցում: Այն պայմանագրերի գծով իրավունքները, որոնք չեն նախատեսում նշանակալի ապահովագրական ռիսկի փոխանցում, հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործիքներ:

(iv) Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումներ

Ձեռքբերման ծախսումները, որոնք իրենցից ներկայացնում են ապահովագրական գործակալներին և բրոքերներին վճարված կոմիսիոն գումարներ և վերապահովագրության գծով կոմիսիոն վճարներ, հետաձգվում ու ամորտիզացվում են այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում Ընկերությունը վաստակում է համապատասխան ապահովագրավճարները:

(v) Պարտավորությունների համարժեքության ստուգում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացվում է պարտավորությունների համարժեքության ստուգում, որոշելու համար, թե արդյոք չվաստակած ապահովագրավճարների համարժեք են (հանած դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումները գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտի համար): Այս ստուգումների համար օգտագործվում են դրամական միջոցների ապագա պայմանագրային հոսքերի, այդ պահին գործող ապահովագրության պայմանագրերի չլրացած ժամկետներին վերագրելի պահանջների կարգավորման և ապահովագրության պայմանագրերի վարչարարության ծախսերի, ինչպես նաև նման պարտավորությունների վճարումը ապահովող ակտիվներից ստացված ներդրումային եկամտի ներկայիս լավագույն գնահատականը: Պակասորդի հայտնաբերման դեպքում, համապատասխան հետաձգված ձեռքբերման ծախսումները արժեզրկվում են, իսկ անհրաժեշտության դեպքում, ձևավորվում է լրացուցիչ պահուստ (ուժի մեջ գտնվող ռիսկերի պահուստ): Պակասորդը ճանաչվում է հաշվետու տարվա շահույթում կամ վնասում:

(vi) Ապահովագրության գծով ստացվելիք և վճարվելիք գումարներ

Ապահովադիրներին, գործակալներին և վերաապահովագրողներին վճարվելիք և նրանցից ստացվելիք գումարներն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական գործիքներ և ներառվում են ապահովագրության գծով ստացվելիք և վճարվելիք գումարների կազմում, այլ ոչ՝ ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահուստներում կամ վերաապահովագրության գծով ակտիվների կազմում: Ընկերությունը կանոնավոր կերպով վերանայում է ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներն արժեզրկման տեսանկյունից:

(գ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում ձեռքբերման ամսաթվից մինչև երեք ամիս մարման ժամկետով կանխիկ դրամական միջոցների մնացորդները և ցուցանանք ավանդները, որոնց իրական արժեքը չի ենթարկվում էական փոփոխությունների:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Դասակարգում

Տրամադրված փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնք Ընկերությունը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնք Ընկերությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնք Ընկերությունը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման

Ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

(ii) Ծանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներիխմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ դրանց վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեքկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիս բացակայության դեպքում, այն ամենաբարենպաստ շուկայում, որտեղ Ընկերությունը հնարավորություն ունի մուտք գործել նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Ընկերությունը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար: Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության

դեպքում, Ընկերությունը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին նման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույնն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Ընկերությունը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով, իսկ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգվում է: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն միայն մինչև այն պահը, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Ընկերությունը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Ընկերությունը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև շարժերն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում կատարվել են փոփոխությունները:

Ընկերությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալներ, որոնք դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

(vi) Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք(բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

(vii) Ապաճանաչում

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ երբ ոչփոխանցում է, ոչէլպահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Ընկերության կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ընկերությունը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(viii) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ արտացոլվելով գուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

(ե) Արժեզրկում

(i) Ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկված լինելու մասին: Նման վկայության առկայության դեպքում, Ընկերությունը որոշում է արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբն արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին (կորստի դեպք), և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն է ունեցել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Ընկերությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների անբարենպաստ փոփոխությունը:

Բացի այդ, վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթերում ներդրման իրական արժեքի՝ իր սկզբնական արժեքից նշանակալի կամ երկարատև նվազումը նույնպես հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են ապահովագրության գծով ստացելիք գումարները, տրամադրված փոխառությունները և բանկային ավանդները (փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր): Ընկերությունը վերանայում է իր փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Ընկերությունը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն փոխառությունների ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Ընկերությունը որոշում է, որ առանձին գնահատված փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ փոխառությունը և դեբիտորական պարտքը պարտքային ռիսկի համանման բնութագրերով փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է կամ շարունակում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի

ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախորդ ժամանակաշրջանների վնասների տվյալները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող դիտարկելի տեղեկատվության հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Հավաքական արժեզրկումը գնահատելիս Ընկերությունը դիտարկում է պարտականությունների չկատարման նախկինում առկա միտումները, մարումների ժամկետները, կրած վնասի գումարը, որոնք ճշգրտվում են՝ հաշվի առնելով ղեկավարության դատողությունները, թե արդյոք ներկա տնտեսական և վարկավորման պայմանները թույլ են տալիս, որպեսզի փաստացի վնասն ավել կամ պակաս լինի նախկինում առկա միտումներով առաջարկվողներից:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ կիրառելի տվյալ հանգամանքների համար: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ փոխառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման փոխառումների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, վերջինիս առկայության դեպքում, Ընկերությունն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալ կերպով կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի հավաքագրումը հնարավոր չէ, այն դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Ընկերությունը վ կամ դեբիտորական պարտքի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ փոխառությունը կամ դեբիտորական պարտքը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են փոխառության կամ դեբիտորական պարտքի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(ii) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ փողի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(գ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ փողի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(ե) Կանոնադրական կապիտալ

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Ընկերության բաժնեմասերը ենթակա են մարման բաժնետիրոջ հայեցողությամբ: Ընկերությունը պարտավոր է վճարել բաժնետերերի կազմից դուրս եկող բաժնետիրոջը տվյալ տարվա գուտ ակտիվների իր բաժնեմասը դրամական միջոցներով, կամ բաժնետիրոջ համաձայնությամբ՝ ակտիվների բնաիրային փոխանցման միջոցով:

ՀՀՄՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» ստանդարտի համաձայն՝ բաժնետերերին վերագրելի գուտ ակտիվները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջաններում, քանի որ դեկավարությունը եզրակացրել է, որ Ընկերության վերադարձելի ֆինանսական գործիքները բավարարում են ՀՀՄՍ 32 ստանդարտի սեփական կապիտալի ներկայացման բոլոր պահանջները:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Ընկերության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Ընկերության բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(ը) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից առաջացած այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք ազդեցություն չունեն հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Ընկերությունը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարը չափվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները:

(թ) Տոկոսային եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտն ու ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալությանը վերաբերող խրախուսող պայմանները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով ընդհանուր ծախսի անբաժանելի մաս՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

4. Փոխկապակցված կողմերի հետ կապված գործառնություններ

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Ընկերությունը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են մնանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

5. Ապահովագրավճարներ

01. 01. 2021 – 31. 12. 2021

Ապահովագրական պրոդուկտ	Համախառն ապվճար	Վերապ վճար	Վերադարձի ենթակա ապվճար	Վերադարձի ենթակա վերապսպվճար	Չսպի փոփոխություն	Վերապչասպի փոփոխություն	Վաստակած ապվճար
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	186,155	7,473	1,153	56	(37,609)	(226)	214,968
Առողջության ապահովագրություն	1,286,599	106,215	50,629	15,516	72,983	910	1,073,198
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	57,873	20,709	416	116	17,492	7,563	26,935
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	159,509	49,640	224	166	451	334	109,694
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	226,397	60,223	1,331	90	(37,296)	(5,751)	196,478
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	2,324	-	10	-	(52)	-	2,366
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	25,519	11,329	-	-	6,114	1,879	9,955
Վարկի ապահովագրություն	101,840	-	-	-	979	-	100,861
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	2,470	-	-	-	(301)	-	2,771
Աջակցության ապահովագրություն	33,608	-	-	-	5,508	-	28,100
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	1,783,811	-	116,438	-	(166,430)	-	1,833,803
Ընդամենը	3,866,105	255,589	170,201	15,944	(138,159)	4,709	3,599,129

01. 01. 2020 – 31. 12. 2020

Ապահովագրական պրոդուկտ	Համախառն ապվճար	Վերապ վճար	Վերադարձի ենթակա ապվճար	Վերադարձի ենթակա վերապապվճար	Չսպի փոփոխություն	Վերապչապի փոփոխություն	Վաստակած ապվճար
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	212,569	6,153	2,099	35	(22,252)	(95)	226,509
Առողջության ապահովագրություն	823,430	98,732	21,815	9,529	347	8,148	698,378
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	36,113	17,583	681	116	(1,690)	(555)	19,100
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	118,546	34,738	11	-	979	85	82,903
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	248,443	35,966	1,499	-	11,500	12,346	211,824
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	1,871	-	-	-	242	-	1,629
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	18,509	10,245	-	-	(20,932)	(14,096)	15,100
Վարկի ապահովագրություն	23,662	-	-	-	202	-	23,460
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	3,992	-	-	-	(68,442)	(43,953)	28,481
Աջակցության ապահովագրություն	19,126	-	-	-	(13,854)	-	32,980
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	2,058,387	-	48,878	-	4,138	-	2,005,371
Ընդամենը	3,564,648	203,417	74,983	9,680	(109,762)	(38,120)	3,345,735

6. Պահանջներ

01. 01. 2021 – 31. 12. 2021

	Համախառն հատուցում	Սուբրոգացիայի գծով առաջացած եկամուտներ	Կարգավորման ծախսեր	Ծախսեր ուղիղ հատուցումների գծով	Փոփոխություն պահանջների պահուստում	Վերապ հատուցում	Փոփոխություն վերապ. պահանջների պահուստում	Զուտ հատուցումներ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	27,790	-	-	-	(1,271)	-	-	26,519
Առողջության ապահովագրություն	841,724	-	-	-	88,884	99,029	-	831,579
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	11,650	1,808	-	-	1,054	6,123	761	4,012
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	2,519	-	30	-	8,164	1,200	731	8,782
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	1,974	-	90	-	1,288	-	(265)	3,617
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	1,250	-	-	-	420	-	-	1,670
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	600	-	-	-	57	-	-	657
Վարկի ապահովագրություն	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	18,437	-	-	-	(18,262)	18,437	(18,262)	-
Աջակցության ապահովագրություն	5,806	-	-	-	(5,221)	-	-	585
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	1,332,821	89,311	43,402	1,227	(46,213)	-	-	1,241,926
Ընդամենը	2,244,571	91,119	43,522	1,227	28,900	124,789	(17,035)	2,119,347

01. 01. 2020 – 31. 12. 2020

Ապահովագրական պրոդուկտ	Համախառն հատուցում	Սուբրոգացիայի գծով առաջացած եկամուտներ	Կարգավորման ծախսեր	Ծախսեր ուղիղ հատուցումների գծով	Փոփոխություն պահանջների պահուստում	Վերապ հատուցում	Փոփոխություն վերապ պահանջների պահուստում	Զուտ հատուցումներ
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	100	-	-	-	6,488	-	-	6,588
Առողջության ապահովագրություն	330,995	-	-	-	72,650	47,830	-	355,815
Ցանաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	26,382	941	-	-	(8,682)	12,631	(3,910)	8,038
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	26,354	-	72	-	(460)	19,133	(116)	6,949
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	3,466	-	214	-	684	1,474	55	2,835
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	1,250	-	-	-	63	-	-	1,313
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	500	-	-	-	(259)	-	(120)	361
Վարկի ապահովագրություն	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	150,371	-	-	-	(182,422)	150,371	(180,896)	(1,526)
Աջակցության ապահովագրություն	4,410	-	-	-	676	-	-	5,086
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	1,160,216	37,957	28,818	60,366	(971)	-	-	1,210,472
Ընդամենը	1,704,044	38,898	29,104	60,366	(112,233)	231,439	(184,987)	1,595,931

7. Չեռքերման ծախսումներ

	01. 01. 2021-31. 12. 2021	01. 01. 2020-31. 12. 2020
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	71,497	92,965
Առողջության ապահովագրություն	144,977	246,419
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	4,811	5,347
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	40,674	32,167
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	64,732	75,525
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կանավոր ապահովագրություն	646	432
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	1,988	2,312
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	-
Վարկի ապահովագրություն	-	-
Աջակցության ապահովագրություն	16,555	12,721
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	294,364	274,434
ԸՆԴՀԱՄԵՆՆՆ	640,244	742,322

8. Ֆինանսական եկամուտ և ֆինանսական ծախսեր

	01. 01. 2021-31. 12. 2021	01. 01. 2020-31. 12. 2020
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներից եկամուտ	613	10,674
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերից տոկոսային եկամուտ	328,500	1,199,886
մինչև մարման ժամկետ պահվող արժեթղթերից տոկոսային եկամուտ	450,870	1,895
Այլ տոկոսային եկամուտ	9	4
Տրամադրված փոխառություններից եկամուտ	5,500	4,129
Տոկոսային ծախսեր բանկերից ներգրաված ընթացիկ ռեպո համաձայնագրերի դիմաց	(528,602)	(285,393)
Ֆինանսական ակտիվների օտարումից (վաճառքից) զուտ եկամուտներ	-	136,688
Արտարժույթի վերագնահատման արդյունքում զուտ եկամուտներ	(376)	(130)
Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունների մասով	(4236)	(3128)

9. Վարչական ծախսեր

	01. 01. 2021-31. 12. 2021	01. 01. 2020-31. 12. 2020
Աշխատակազմի գծով ծախսեր և աշխատավարձին վերաբերող հարկեր	367,089	311,780
Վարձակալություն	35,572	67,317
Աուդիտի և խորհրդակցության ծախսեր	15,280	13,800
Կապի և հաղորդակցության միջոցների գծով ծախսեր	7,087	6,263
Կազմակերպչական և գրասենյակային ծախսեր, Այլ ծախսեր	101,293	102,819
Գովազդ	3,171	15,657
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	13,329	846
Ընդամենը գործառնական և վարչական ծախսեր	542,821	518,482

10. Արժեզրկումից կորուստներ

	01. 01. 2021-31. 12. 2021	01. 01. 2020-31. 12. 2020
Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարների արժեզրկում	(19,441)	(31,774)

11. Շահույթհարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ:

	01. 01. 2021-31. 12. 2021	01. 01. 2020-31. 12. 2020
Ընթացիկ հարկ	(67,594)	(267,869)
Հետաձգված հարկ	(1,558)	2,393
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	(69,152)	(265,476)

12. Հիմնական միջոցներ և Ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ	Կապ և հաղորդակցություն	Փոխադրամիջոց	Գույք և այլ հիմնական գրասենյակ	միջոցներ	ընդամենը
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ					
01/01/2020թ-ի դրությամբ	43,181	30,311	14,448	1,948	89,888
Ավելացում	1,956	20,040	1,265	4,240	27,501
Օտարում	-3,844		-476		-4,320
31/12/2020թ-ի դրությամբ	41,293	50,351	15,237	6,188	113,069
Ավելացում	6,598	22,019	553	2471	31,641
Օտարում	-8,654	-14,739	-4,556	-53	-28,002
31/12/2021թ-ի դրությամբ	39,237	57,631	11,234	8,606	116,708
ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ					
01/01/2020թ-ի դրությամբ	38,386	15,006	12,177	365	65,934
Ավելացում	6,220	2,768	401	405	9,794
Օտարում	-3,844		-476		-4,320
31/12/2020թ-ի դրությամբ	40,762	17,774	12,102	770	71,408
Ավելացում	4,410	6,762	574	874	12,620
Օտարում	-8,654	-14,739	-4,557	-53	-28,003
31/12/2021թ-ի դրությամբ	36,518	9,797	8,119	1,591	56,025
ՄՆԱՅՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ					
31/12/2021թ-ի դրությամբ	2,719	47,834	3,115	7,015	60,683
31/12/2020թ-ի դրությամբ	531	32,577	3,135	5,418	41,661

ծրագրեր

ՍԿՋԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ		
01/01/2020թ-ի դրությամբ	7,465	7,465
Ավելացում	334	334
31/12/2020թ-ի դրությամբ	7,799	7,799
Ավելացում	1084	1084
Օտարում	-334	-334
31/12/2021թ-ի դրությամբ	8,549	8,549
ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ		
01/01/2020թ-ի դրությամբ	6,116	6,116
Հատկացումներ	206	206
Օտարում	-	-
31/12/2020թ-ի դրությամբ	6,322	6,322
Հատկացումներ	709	709
Օտարում	-334	-334
31/12/2021թ-ի դրությամբ	6,697	6,697
ՄԱՅՈՐՈՒՄՆԵՐ ԱՐԺԵՔ		
31/12/2021թ-ի դրությամբ	2,014	1,852
31/12/2020թ-ի դրությամբ	1,477	1,477

13. Այլ ակտիվներ

	31.12.2021	31.12.2020
Կանխավճարներ և այլ դեբիտորներ	95,653	139,936
Կանխավճարներ հարկերի գծով	20,477	
Այլ Կանխավճարներ	19,897	2,839
Ընդամենը այլ ակտիվներ	136,027	142,775

14. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

	31.12.2021	31.12.2020
Կորպորատիվ պարտատոմսեր առանց վարկանիշի		20,355
ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթեր	2,905,325	3,432,495
Ռեպո համաձայնագրերով վաճառված ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթեր	7,455,026	7,008,288
Բանկերի հետ կնքված ռեպո համաձայնագրեր	7,146,820	6,764,497
Բանկերի հետ կնքված ռեպո համաձայնագրերի գծով անվանական տոկոսներ	26,234	11,607

15. Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահուստներ

Սույն աղույսակում ներկայացված պահանջների մեծությունը հաշվարկված է «միավոր պահանջի հատուցման միջին չափի» մեթոդով:

		31.12.2021		31.12.2020	
	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություն	Վերապահովագրական ակտիվներ	Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություն	Վերապահովագրական ակտիվներ	
Չվաստակած ապահովագրական վճարներ	1,049,298	52,684	1,187,193	47,975	
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջներ	123,132		117,100		
Ներկայացված պահանջներ	560,538	227,070	538,145	244,105	
Բոնուսների և զեղչերի պահուստ	210				
Ընդամենը պահուստներ	1,733,178	279,754	1,842,438	292,080	

16. Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ

	31.12.2021	31.12.2020
Գործակալներից ստացվելիք գումարներ՝ առաջացած ուղղակի ապահովագրության գործառնություններից	10,069	9,699
Ապահովադիրներից ստացվելիք գումարներ՝ առաջացած ուղղակի ապահովագրության գործառնություններից	261,036	163,094
Սուբրոգացիայի գծով ստացվելիք գումարներ	34,622	15,054
պահուստի արժեզրկում	(13,607)	-6,930
Ապահովագրական ընկերություններից ստացվելիք գումարներ		15,573
Վերապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ		18,271
Ընդամենը	292,120	214,761

17. Տրամադրված փոխառություններ

	30.09.2021	31.12.2020
Հայկական վարկային կազմակերպություններին տրամադրված փոխառություններ	50,332	50,333

Տրամադրված փոխառությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

18. Բանկային ավանդներ

	31.09.2021	31.12.2020
Ավանդներ	30,100	47,304
Ընդամենը պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	30,100	47,304

19. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31.09.2021	31.12.2020
Կանխիկ դրամական միջոցներ ճանապարհին	14,364	13,844
Բանկային հաշիվներ	53,177	69,200
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	67,541	83,044

20. Կանոնադրական կապիտալ

2021թ. առ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 968,000 հազ. դրամ:

Ընկերության մասնակիցները իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և իրենց բաժնեմասերին համապատասխան ձայների իրավունք Ընկերության տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր ֆինանսական ցուցանիշները, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Ընկերության կանոնադրության, որը նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված կանոնադրական կապիտալի 15 %-ի չափով:

21. Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ

	31.12.2021	31.12.2020
Վերաապահովագրության գծով վճարվելիք ապահովագրավճարներ	61,759	33,194
Գործակալներին և բրոքերներին վճարվելիք գումարներ	62,284	61,848
Վճարվելիք պահանջներ	2,770	1,759
Վերադարձման ենթակա ապահովագրավճարներ դադարեցված ապահովագրության պայմանագրերի գծով	9,423	8,733
Ընդամենը	136,236	105,534

22. Այլ պարտավորություններ

	31.12.2021	31.12.2020
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	53,580	52,444
Հետաձգված եկամուտ վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով	5,904	8,074
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	-	7,466
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	32,780	34,339
	92,264	102,323